

FINANSMINISTERIET

Udgiftslofter og statens finanser

December 2016

2016

FINANSMINISTERIET

Udgiftslofter og statens finanser

December 2016

2016

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Denne publikation er udarbejdet af
Finansministeriet
Center for udgiftspolitik og modernisering
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Elektronisk publikation:
978-87-93531-05-5

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside
fm.dk

Udgiftslofter og statens finanser

I 2016 skønnes et underskud på statens finanser (DAU-saldoen) på 14,8 mia. kr., svarende til ca. 0,7 pct. af BNP. De statslige indtægter skønnes at udgøre 673,9 mia. kr., mens de statslige udgifter skønnes at udgøre 688,7 mia. kr. i 2016.

Sammenlignet med augustvurderingen er det skønnede DAU-underskud for 2016 reduceret med 7,7 mia. kr. Det lavere underskud kan henføres til, at de statslige udgifter skønnes 5,3 mia. kr. lavere end i august. Det skyldes bl.a., at Furesø Kommune har indfriet sin restgæld til staten. De statslige indtægter skønnes ca. 2,3 mia. kr. højere end i august bl.a. som følge af højere skønnede indtægter fra erhvervsbeskatning og moms.

De statslige udgifter i 2016 skønnes fortsat lavere end de gældende udgiftslofter, hvorfor de statslige udgiftslofter forventes overholdt.

På finansloven for 2017 er der budgetteret med et underskud på DAU-saldoen på 20,6 mia. kr., svarende til ca. 1 pct. af BNP. Det budgetterede underskud i 2017 er 13,0 mia. kr. større end på finanslovsforslaget for 2017. Det kan primært henføres til lavere forventede indtægter fra pensionsafkastskatten.

De budgetterede udgifter på finansloven for 2017 er i overensstemmelse med udgiftslofterne, jf. *budgetlovens § 7, stk. 2*. Udgifterne under det statslige delloft for driftsudgifter er budgetteret svarende til det gældende udgiftsloft, mens de budgetterede udgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler er ca. 4¼ mia. kr. lavere end det gældende udgiftsloft på finansloven for 2017.

Statens nettokassesaldo, der påvirker statsgælden, skønnes at udvise et underskud på 22,6 mia. kr. i 2016, mens der med afsæt i finansloven for 2017 skønnes et nettokasseunderskud på 26,0 mia. kr. i 2017.

Statsgælden skønnes at stige med ca. 41,4 mia. kr. fra 2015 til 2017. I samme periode skønnes den offentlige nettogæld at stige med ca. 61,9 mia. kr., mens ØMU-gælden skønnes at falde med ca. 12,5 mia. kr.

1. Udgiftslofter for stat, kommuner og regioner

Med budgetloven er der fra og med 2014 indført bindende udfgiftslofter for stat, kommuner og regioner. Udgiftslofterne skal understøtte, at de offentlige finanser udvikler sig i overensstemmelse med de finanspolitiske målsætninger, og at udgifterne holder sig inden for de planlagte rammer. Udgiftslofterne fastlægger en øvre grænse for de omfattede udgifter i en periode på fire år fra og med finansåret. Finanspolitikken er siden 2014 fastsat i overensstemmelse med de gældende udfgiftslofter.

I henhold til budgetloven skal der foretages to forudgående udfgiftskontroller for staten på baggrund af udfgiftsskøn i løbet af året og en efterfølgende udfgiftskontrol på baggrund af de faktiske regnskabstal. Med udfgiftskontrollerne skal det efterprøves, om de statslige udgifter ligger inden for de statslige udfgiftslofter.

Samtidig kontrolleres det, om de kommunale og regionale budgetter og regnskaber er inden for de gældende udfgiftslofter.

Udgiftslofterne forventes overholdt i 2016

Finanspolitikken i 2016 er med finansloven for 2016 (FL16) og de kommunale og regionale budgetter for 2016 i overensstemmelse med udfgiftslofterne for stat, kommuner og regioner i 2016, jf. tabel 1.

Tabel 1
Loftbelagte udgifter i 2016

Mia. kr. (2016-priser)	Statslige dellofter		Kommunalt loft	Regionale dellofter	
	Driftsudgifter	Indkomstoverførsler	Serviceudgifter	Sundhedsudgifter	Udviklingsopgaver
Loft på FL16	182,2	257,4	237,4	107,4	3,0
FL16 og kommunale og regionale budgetter	182,2	254,3	237,2	107,4	3,0
Skøn, december 2016	179,1	253,5	-	-	-

Anm.: Det forventes på baggrund af aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2017, at der ifm. tillægsbevillingsloven for 2016 vil blive foretaget administrative korrektioner af de gældende udfgiftslofter for 2016. Det statslige delloft for driftsudgifter forventes nedjusteret med 0,7 mia. kr., det statslige delloft for indkomstoverførsler forventes opjusteret med 0,3 mia. kr., det kommunale serviceudgiftsloft forventes opjusteret med 0,1 mia. kr. og det regionale sundhedsloft forventes opjusteret med 0,3 mia. kr.

De statslige udfgiftslofter i 2016 er forventet overholdt i forbindelse med den første og anden forudgående udfgiftskontrol for staten i maj og august. Den efterfølgende udfgiftskontrol for staten foretages senest ved udgangen af 1. kvartal 2017 på baggrund af endelige regnskabs- tal for de loftbelagte statslige udgifter.

Baseret på de aktuelle skøn for de statslige udgifter forventes udgiftslofterne fortsat at være overholdt i 2016. Der skønnes således fortsat at være mindreudgifter under såvel det statslige delloft for driftsudgifter som det statslige delloft for indkomstoverførsler både i forhold til budgetteringen på finansloven for 2016 og i forhold til de gældende udgiftslofter. De forventede statslige mindreudgifter i 2016 uddybes i afsnit 4.

Udgiftslofterne er overholdt på finansloven for 2017

Finanspolitikken i 2017 er med finansloven for 2017 og kommunernes og regionernes budgetter for 2017 i overensstemmelse med udgiftslofterne for stat, kommuner og regioner i 2017, jf. tabel 2.

Tabel 2
Loftbelagte udgifter i 2017

Mia. kr. (2017-priser)	Statslige dellofter		Kommunalt loft	Regionale dellofter	
	Driftsudgifter	Indkomstoverførsler	Serviceudgifter	Sundhedsudgifter	Udviklingsopgaver
Loft	186,3	262,2	242,4	110,0	3,0
FL17 og kommunale og regionale budgetter	186,2	257,9	241,9	110,0	3,0

Kilde: Finansloven for 2017 og foreløbige oplysninger om kommunernes og regionernes budgetter for 2017.

På finansloven for 2017 er udgifterne under det statslige delloft for driftsudgifter budgetteret svarende til det gældende udgiftsloft, mens de budgetterede udgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler er ca. 4¼ mia. kr. lavere end det gældende udgiftsloft på finansloven for 2017.

De skønnede og budgetterede udgifter til indkomstoverførsler ligger under det statslige delloft for indkomstoverførsler i 2016 og 2017. Det skal ses i forlængelse af, at der i forbindelse med den efterfølgende udgiftskontrol for både 2014 og 2015 er konstateret betydelige mindreudgifter under det gældende statslige delloft for indkomstoverførsler, der initialt blev fastsat i forbindelse med førstegangsfastsættelsen af udgiftslofter for 2014-17 i foråret 2013.

En foreløbig opgørelse af de kommunale budgetter for 2017 viser, at kommunerne budgetterer med serviceudgifter, der ligger ca. ½ mia. kr. under det fastsatte udgiftsloft for 2017. Kommunerne har samtidig budgetteret anlægsudgifter for ca. ½ mia. kr. mere end det aftalte niveau i økonomiaftalen for 2017. Den foreløbige opgørelse af kommunernes budgetter indikerer dermed, at udgifterne samlet set ligger inden for rammerne af den indgåede økonomiaftale for 2017 og det kommunale udgiftsloft i 2017.

Med afsæt i foreløbige oplysninger om regionernes budgetter for 2017 vurderes de regionale udgiftslofter i 2017 også at være overholdt.

Den flerårige budgettering på finansloven for 2017 (budgetoverslagsårene) viser, at de budgetterede udgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler i hele perioden 2017-20 er lavere end udgiftslofterne, som de fremgår af finansloven for 2017, *jf. tabel 3*.

De budgetterede mindreudgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler skal blandt andet ses i lyset af, at der i forbindelse med loffastsættelsen er indregnet en udsvingsbuffer, som afspejler at udgifterne til indkomstoverførslerne er lovbundne, og at de budgetterede udgifter er behæftet med usikkerhed.

På baggrund af budgetteringen på finansloven for 2017 er der udsigt til, at en mindre del af udsvingsbufferen i 2018 vil komme i anvendelse.

Tabel 3
Budgetterede udgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler

Mia. kr. (2017-priser)	2017	2018	2019	2020
Statsligt delloft for indkomstoverførsler	262,2	258,9	257,0	254,1
Budgetterede udgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler	257,9	254,4	250,7	248,6
Forskel	-4,3	-4,5	-6,3	-5,5
<i>-heraf afsat udsvingsbuffer</i>	<i>-1,0</i>	<i>-5,0</i>	<i>-5,0</i>	<i>-5,0</i>

Kilde: Finansloven for 2017 og Skatteministeriets skøn for udgifter til børn- og ungedelsen.

I forbindelse med efterårets forhandlinger om *DK2025 – Et stærkere Danmark* og finansloven for 2017 er der fremsat ændringsforslag til de gældende udgiftslofter for 2017-2019 samt revideret lovforslag om udgiftslofter for 2020. I forlængelse af de indgåede aftaler er lovforslagene justeret, så udgiftslofterne på finansloven for 2017 afspejler de indgåede aftaler om omlægningen af PSO og finansloven for 2017. Udgiftslofterne afspejler således de konkrete initiativer i de politisk vedtagne aftaler, og ikke regeringens samlede politiske ambitioner i regeringsgrundlaget. Med loffastsættelsen på finansloven for 2017 bringes udgiftslofterne tilbage i tråd med et mellemfristet forløb med balance i 2020. Korrektionerne af udgiftslofterne er nærmere beskrevet i bilag 1.

Udgiftslofterne på finansloven for 2017 fremgår af tabel 4.

Tabel 4
Udgiftslofter på finansloven for 2017

Mia. kr. (2017-priser)	2017	2018	2019	2020
Statsligt delloft for driftsudgifter	186,3	195,3	200,0	202,9
Statsligt delloft for indkomstoverførsler	262,2	258,9	257,0	254,1
Kommunalt udgiftsloft	242,4	241,9	241,4	240,9
Regionalt delloft for sundhedsudgifter	110,0	109,9	109,9	109,8
Regionalt delloft for udviklingsopgaver	3,0	3,0	3,0	2,9

Kilde: Finansloven for 2017.

2. DAU-saldo og statens finansieringsbehov

I 2016 skønnes et underskud på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget (DAU-saldoen) på 14,8 mia. kr., svarende til 0,7 pct. af BNP.

På finansloven for 2017 er der budgetteret med et DAU-underskud på ca. 20,6 mia. kr., svarende til 1 pct. af BNP, *jf. tabel 5*.

Tabel 5
Statens finanser 2016-2017

	2016			2017		
	August	December	Ændring	FFL17	FL17	Ændring
Mia. kr., årets priser						
Indtægter	671,5	673,9	2,3	699,3	685,3	-14,0
Udgifter	694,1	688,7	-5,3	706,9	705,9	-1,0
DAU-saldo	-22,6	-14,8	7,7	-7,7	-20,6	-13,0
DAU-saldo (pct. af BNP)	-1,1	-0,7	0,4	-0,4	-1,0	-0,6

Sammenlignet med vurderingen i august er det skønnede underskud på DAU-saldoen i 2016 7,7 mia. kr. mindre. Udviklingen kan primært henføres til, at skønnet for de statslige udgifter i 2016 er 5,3 mia. kr. lavere end i august. Det skyldes bl.a., at Furesø Kommune har indfriet restgælden af sit lån fra staten. Dertil kommer, at de statslige indtægter skønnes

2,3 mia. kr. højere end i august som følge af bl.a. højere skønnede indtægter fra erhvervsskatter og moms.

På finansloven for 2017 er der budgetteret et underskud på DAU-saldoen på ca. 20,6 mia. kr. i 2017, svarende til 1 pct. af BNP. Underskuddet er ca. 13,0 mia. kr. større end på finanslovsforslaget for 2017. Det kan primært tilskrives lavere forventede indtægter fra pensionsafkastskatten. Nedjusteringen kan særligt henføres til et lavere forventet afkast af pensionsformuens rentefølsomme aktiver – herunder obligationer og rentederivater – hvilket skal ses i lyset af udviklingen på de finansielle markeder. De statslige udgifter er omtrent uændrede i 2017, idet udgifterne samlet set er nedjusteret med ca. 1,0 mia. kr. sammenlignet med finanslovsforslaget fra august.

Udviklingen i statens indtægter og udgifter i 2016 og 2017 uddybes i *afsnit 3 og 4*.

Finansieringsbehov og gæld

På baggrund af bl.a. det skønnede underskud på DAU-saldoen i 2016 og 2017 skønnes statsgælden at stige fra 22,0 pct. af BNP i 2015 til 23,2 pct. af BNP i 2017. Opgjort nominelt skønnes statsgælden at stige fra 445,4 mia. kr. i 2016 til 486,8 mia. kr. i 2017, *jf. tabel 6*.

Tabel 6
Statsgælden, 2015-2017

	2015	2016	2017	Ændr. 2015-2017
Nominel gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Indenlandsk gæld	649,1	646,1	657,0	8,0
Udenlandsk gæld	33,3	12,0	1,8	-31,5
Statens konto i Nationalbanken	156,3	122,8	110,9	-45,4
Fondenes formue ¹⁾	80,6	73,2	61,2	-19,5
Samlet statsgæld	445,4	462,1	486,8	41,4
Samlet statsgæld i pct. af BNP	22,0	22,6	23,2	1,2

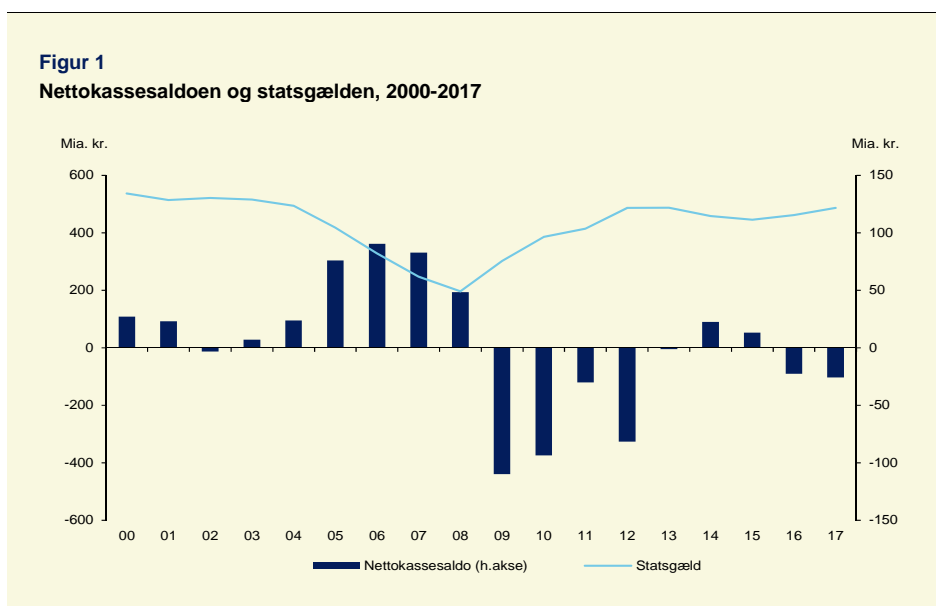
1) Fondene omfatter Den Sociale Pensionsfond, Danmarks Innovationsfond og Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse. Formuen inkluderer fondenes obligationsbeholdning og kontoindestående i Nationalbanken.

Udviklingen i statsgælden fra år til år svarer – bortset fra kurseffekter ved lånoptagelse – til den såkaldte nettokassesaldo, dvs. likviditetseffekten af statens budget, *jf. figur 1*.

Nettokassesaldoen afspejler forskellen mellem de faktiske indbetalinger af skatter og afgifter mv., som staten modtager, og de konkrete udbetalinger af lønninger, indkomstoverførsler, tilskud mv., som staten foretager i løbet af et givet år.

Nettokassesaldoen afviger dermed fra DAU-saldoen, der afspejler forskellen mellem statens indtægter og udgifter opgjort efter statsregnskabets principper for periodisering mv. Det betyder, at DAU-saldoen ikke nødvendigvis er sammenfaldende med de faktiske ind- og udbetalinger for staten i et givet år.

Forskellen mellem nettokassesaldoen og DAU-saldoen kan henføres til beholdningsbevægelser, periodiseringer og statslige genudlån.

I 2016 skønnes et nettokasseunderskud på 22,6 mia. kr. I 2017 skønnes et nettokasseunderskud på godt 26 mia. kr, hvilket er 15 mia. kr. større end i augustvurderingen. Det ændrede skøn i forhold til vurderingen i august kan primært henføres til et større skønnet underskud på DAU-saldoen, som følge af et oprevideret skøn for renterne ultimo 2016, der giver sig udslag i et lavere skøn for indtægterne fra pensionsafkastskatten i 2017.

Tabel 7
DAU-saldo, nettokassesaldo og ændring i statsgæld 2016-2017

	2016	2017	2017
Mia. kr.	December	August	December
1. DAU-saldo	-14,8	-7,7	-20,6
2. Genudlån mv. (§ 40)	11,0	-10,4	-7,2
3. Beholdningsbevægelser og periodiseringer mv. (§ 41)	3,2	6,3	1,8
Nettokassesaldo (1+2+3)	-22,6	-11,8	-26,0
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	22,6	11,8	26,0
Kurseffekter ved lånoptagelse/nettokøb af obligationer i Den Social Pensionsfond mv. ¹⁾	-5,9	-1,0	-1,3
Ændringer i statsgæld (år til år)	16,7	10,8	24,7

1) Kurseffekter ved lånoptagelse afspejler emissionskurstab eller -gevinster ved udstedelse af statsobligationer og nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond m.fl.

Kilde: Egne beregninger.

Udviklingen i statsgælden afspejles ikke fuldt ud i udviklingen i ØMU-gælden, *jf. tabel 8*. ØMU-gælden omfatter primært den udestående obligationsgæld. Det indebærer, fx at den del af de offentlige underskud, som dækkes ved træk på statens indestående i Nationalbanken i stedet for ved obligationsudstedelse, ikke påvirker ØMU-gælden. Derudover modregnes fondenes formue i statsgælden, mens der alene korrigeres for deres beholdning af statsobligationer i ØMU-gældsopgørelsen.

I 2016 skønnes ØMU-gælden at falde med 25 mia. kr., primært som følge af træk på statens konto i Nationalbanken. Fra 2016 til 2017 forventes ØMU-gælden at stige med 12,5 mia. kr. primært som følge af et nettofinansieringsbehov på 26 mia. kr. i 2017 som bliver modgået af et træk på 12 mia. kr. på statens konto.

Tabel 8
ØMU-gælden 2015-2017

	2015	2016	2017	Ændring 2015-17
Nominel gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Staten:				
Indenlandsk gæld	649,1	646,1	657,0	8,0
Udenlandsk gæld	33,3	12,0	1,8	-31,5
Statslige fondes statsobligationsbeholdning	63,6	64,5	52,5	-10,9
Øvrige poster ¹⁾	41,3	41,4	41,3	0,0
Kommuner og regioner:				
Samlet gæld	143,4	143,4	143,4	0,0
Beholdning af statsobligationer	2,2	2,2	2,2	0,0
Sociale kasser og fonde²⁾:				
Gæld	0,5	0,5	0,5	0,0
Samlet ØMU-gæld	801,8	776,8	789,3	-12,5
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	39,6	38,1	37,6	-1,9

- 1) Indeholder blandt andet andre typer kort og langfristede lån til eksempelvis byfornyelse mv.
- 2) De sociale kasser og fonde omfatter arbejdsløshedskasserne og Lønmodtagernes Garantifond.

Der skønnes aktuelt en offentlig nettogæld på 8,3 pct. af BNP i 2017, *jf. tabel 9*. Skønnet for nettogælden er meget usikkert, idet udviklingen i nettogælden ud over underskuddene på den offentlige saldo også afhænger af kursreguleringer på det offentlige aktiver og passiver. Den offentlige nettogæld er det centrale gældsbegreb i forbindelse med opgørelsen af finanspolitikens langsigtede holdbarhed.

Tabel 9
Den offentlige nettogæld 2015-2017

	2015	2016	2017	Ændring 2015-17
Mia. kr., årets priser				
Offentlig nettogæld	112,4	141,8	174,3	61,9
Offentlig nettogæld i pct. af BNP	5,5	6,9	8,3	2,8

3. Statens indtægter

I 2016 skønnes statens samlede indtægter til knap 674 mia. kr., *jf. tabel 10*. Indtægterne er opjusteret med godt 2½ mia. kr. i forhold til augustskønnet. Merindtægterne afspejler hovedsageligt højere skønnede indtægter fra erhvervsbeskatning og moms, mens lavere skønnede indtægter fra personbeskatning trækker i modsat retning.

På finansloven for 2017 budgetteres statens indtægter til godt 685¼ mia. kr., hvilket er 14 mia. kr. lavere end budgetteret på finanslovsforslaget for 2017 fra august. De lavere indtægter kan primært henføres til et lavere skøn for provenu fra pensionsafkastskatten og personbeskatning. I modsat retning trækker, at de budgetterede indtægter fra erhvervsbeskatning og moms er opjusteret ift. budgetteringen på finanslovsforslaget for 2017.

Tabel 10
Statens indtægter i 2016 og 2017

	2016			2017		
	August	December	Ændr.	FFL17	FL17	Ændr.
Mia. kr., årets priser						
Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv.	305,9	300,8	-5,1	311,1	309,0	-2,1
Erhvervsskatter til staten, netto	43,1	47,3	4,2	46,6	48,4	1,8
Moms	192,2	194,2	2,0	197,0	200,1	3,1
Registreringsafgift	19,7	19,7	0,0	21,2	20,6	-0,6
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	22,6	22,5	0,0	22,4	22,3	-0,1
Energi- og miljøafgifter	34,1	34,0	-0,1	34,8	34,7	-0,1
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	17,1	16,7	-0,3	17,1	16,9	-0,3
Pensionsafkastskat	22,1	22,8	0,7	42,2	26,4	-15,8
Tinglysningsafgift mv.	6,7	6,5	-0,2	6,7	6,6	-0,1
Skatter og sociale bidrag i alt	663,5	664,6	1,1	699,2	685,1	-14,1
Øvrige indtægter	8,1	9,3	1,3	0,1	0,2	0,1
Indtægter i alt	671,5	673,9	2,3	699,3	685,3	-14,0

Statens indtægter i 2016

De væsentligste ændringer i skønnene for statens indtægter i 2016 siden augustvurderingen er uddybet nedenfor.

Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. (300,8 mia. kr.) er nedjusteret med 5,1 mia. kr. i forhold til skønnet i august. De lavere indtægter kan primært henføres til et lavere skøn for indtægter fra A-skat. Hertil kommer en nedjustering af overskydende skat i 2016 på baggrund af de seneste regnskabstal.

Erhvervsskatter til staten, netto (47,3 mia. kr.) er opjusteret med knap 4¼ mia. kr. i forhold til skønnet i august. Opjusteringen skal ses i lyset af, at niveauet for selskabernes frivillige indbetaling af acontoskat er højere end hidtil lagt til grund.

Momsindtægterne (194,2 mia. kr.) er opjusteret med ca. 2 mia. kr. sammenlignet med augustvurderingen. Opjusteringen skal ses i lyset af højere indtægter i 3. kvartal end oprindeligt skønnet.

Statens indtægter i 2017

De væsentligste ændringer i skønnene for statens indtægter i 2017 siden finanslovsforslaget fra august er beskrevet nedenfor.

Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. (309,0 mia. kr.) er nedjusteret med godt 2 mia. kr. i forhold til finanslovsforslaget. De lavere indtægter kan primært henføres til et lavere skøn for indtægter fra A-skat. Hertil kommer en nedjustering af overskydende skat i 2017 på baggrund af de seneste regnskabstal.

Erhvervsskatter til staten, netto (48,4 mia. kr.) er opjusteret med godt 1¾ mia. kr. i forhold til finanslovsforslaget. Det skal bl.a. ses i lyset af, at selskabernes indbetalinger af acotoselskabsskat for indkomståret 2016 har været højere end tidligere lagt til grund, hvilket skønnes at trække i retning af et lidt højere provenu de efterfølgende år.

Momsindtægterne (200,1 mia. kr.) er opjusteret med godt 3 mia. kr. i forhold til finanslovsforslaget for 2017. Det kan primært henføres til en opjustering af momsprovenuet for 2016 samt en opjustering af væksten i momsgrundlaget fra ca. 2,5 pct. til ca. 3 pct. siden augustvurderingen.

Registreringsafgiften (20,6 mia. kr.) skønnes at indbringe godt ½ mia. kr. mindre end budgetteret på finanslovsforslaget. Dette kan primært henføres til den aftalte nedsættelse af registreringsafgiften i forbindelse med finanslovsaftalen for 2017.

Pensionsafkastskatten (26,4 mia. kr.) er nedjusteret med 15¾ mia. kr. i forhold til finanslovsforslaget. Pensionsafkastskatten indgår forskudt i nationalregnskabet og statsregnskabet. Indtægterne fra pensionsafkastskatten på DAU-form (statsregnskabet) i 2017 vedrører således indkomståret 2016 i nationalregnskabet¹. Nedjusteringen kan særligt henføres til et lavere forventet afkast af pensionsformuens rentefølsomme aktiver – herunder obligationer og rentederivater – hvilket skal ses i lyset af udviklingen på de finansielle markeder. Skønnet for provenuet fra pensionsafkastskatten afhænger således af udviklingen på de finansielle markeder og er derfor forbundet med betydelig usikkerhed.

4. Statens udgifter

Med afsæt i den seneste udgiftsopfølgning fra ministerierne skønnes de statslige udgifter at udgøre 688,7 mia. kr. i 2016. På finansloven for 2017 er de statslige udgifter budgetteret til 705,9 mia. kr.

¹ I nationalregnskabet indgår provenuet (og dermed de samlede offentlige indtægter) for indkomståret 2016 altovervejende i 2016, mens det i statsregnskabet (DAU-form) indgår på betalingstidspunktet, dvs. i 2017.

Statens udgifter i 2016

I forbindelse med augustvurderingen blev de statslige udgifter i 2016 skønnet til 694,1 mia. kr. Augustvurderingen tog afsæt i udgiftsopfølgning 1 for 2016 og de indgående aftaler om kommunernes og regionernes økonomi for 2017, der også har effekt på de statslige udgifter i 2016.

I den aktuelle vurdering er skønnet for de samlede statslige udgifter 5,3 mia. kr. lavere end i vurderingen i august, *jf. tabel 11*.

Tabel 11
Statens udgifter i 2016

	August	December	Ændring	Udgiftsloft
Mia. kr., 2016-pl				
Udgifter under delloft for driftsudgifter	179,9	179,1	-0,8	182,2
Udgifter under delloft for indkomstoverførsler	253,7	253,5	-0,2	257,4
Loftsbelagte statslige udgifter i alt	433,7	432,6	-1,1	439,6
Anlægsudgifter	15,7	14,6	-1,1	
Ledighedsrelaterede udgifter	12,2	11,8	-0,5	
Tilskud mv. til kommuner og regioner	202,8	202,8	0,0	
Renter af statsgæld mv.	20,8	23,1	2,3	
Øvrige udgifter uden for loft	8,9	3,8	-5,0	
Ikke-loftsbelagte statslige udgifter i alt	260,4	256,1	-4,3	
Statens udgifter i alt	694,1	688,7	-5,3	

Anm.: Udgiftslofterne er angivet som opgjort på finanslovsforslaget for 2016

Det aktuelle skøn for statens udgifter i 2016 er baseret på ministeriernes udgiftsopfølgning 3 for 2016. De loftsbelagte driftsudgifter skønnes aktuelt at udgøre 179,1 mia. kr., mens de loftsbelagte indkomstoverførsler skønnes at udgøre 253,5 mia. kr. Begge dellofter forventes derfor overholdt i 2016.

Sammenlignet med vurderingen i august er skønnes de loftsbelagte driftsudgifter 0,8 mia. kr. lavere i 2016. Det kan blandt andet henføres til mindreudgifter vedr. EU-bidraget. Derudover skønnes der mindreforbrug på en række statslige driftsområder i forhold til vurderingen i august.

Det aktuelle skøn for de loftsbelagte indkomstoverførsler er ca. 0,2 mia. kr. lavere end skønnet i august.

De ikke-loftsbelagte udgifter skønnes at udgøre ca. 256,1 mia. kr. i 2016. Sammenlignet med augustvurderingen indebærer det aktuelle skøn en nedjustering af de forventede udgifter på ca. 4,3 mia. kr. Det skyldes bl.a., at Furesø Kommune har indfriet sin restgæld til staten.

Statens udgifter i 2017

På finansloven for 2017 er de samlede statslige udgifter budgetteret til 705,9 mia. kr., *jf. tabel 12.*

Tabel 12
Statens udgifter i 2017

	FFL17	FL17	Ændring	Udgiftsloft
Mia. kr., 2017-pl				
Udgifter under delloft for driftsudgifter	189,1	186,2	-2,9	186,3
Udgifter under delloft for indkomstoverførsler	258,0	257,9	-0,1	262,2
Loftsbelagte statslige udgifter i alt	447,1	444,1	-3,0	448,5
Anlægsudgifter	16,0	17,0	1,0	
Ledighedsrelaterede udgifter	12,0	11,7	-0,3	
Tilskud mv. til kommuner og regioner	201,4	200,8	-0,6	
Renter af statsgæld mv.	17,8	16,6	-1,2	
Øvrige udgifter uden for loft	12,6	15,6	3,0	
Ikke-loftsbelagte statslige udgifter i alt	259,9	261,8	1,9	
Statens udgifter i alt	706,9	705,9	-1,0	

Anm.: Udgiftslofterne er angivet som opgjort på finanslovsforslaget for 2017.

De budgetterede udgifter under delloftet for driftsudgifter udgør 186,2 mia. kr. på finansloven for 2017. Budgetteringen er ca. 2,9 mia. kr. lavere end på finanslovsforslaget for 2017. Det afspejler blandt andet, at en del af reserverne på finanslovsforslaget er udmøntet til skattetiltag. Dertil kommer, at grundtilskuddet til kommunerne fremadrettet placeres uden for loft. De loftsbelagte statslige udgifter til indkomstoverførsler udgør 257,9 mia. kr. Sammenlignet med finanslovsforslaget for 2017 er der tale om en mindre nedjustering af de budgetterede udgifter på ca. 0,1 mia. kr.

Budgetteringen af de loftsbelagte indkomstoverførsler i 2017 ligger ca. 4¼ mia. kr. under delloftet. De budgetterede mindreudgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler skal blandt andet ses i lyset af, at der i forbindelse med loftfastsættelsen for 2014-2017 er indregnet en udsvingsbuffer på 1 mia. kr., som afspejler at udgifterne til indkomstoverførslerne er lovbundne, og at de budgetterede udgifter er behæftet med usikkerhed.

En række detaljerede oversigter over sammensætningen af de loftsbelagte driftsudgifter og indkomstoverførsler findes i *bilag 2*.

De ikke-loftsbelagte statslige udgifter (inklusive renteudgifter) udgør ca. 261,8 mia. kr. på finansloven for 2017, hvilket er ca. 1,9 mia. kr. mere end budgetteret på finanslovsforslaget. Dette dækker bl.a. over, at grundtilskuddet til kommunerne fremadrettet budgetteres uden for loft, jf. ovenfor.

Bilag 1. Loftskorrektioner på FL17

I forbindelse med efterårets forhandlinger om *DK2025 – Et stærkere Danmark* og finansloven for 2017 blev der fremsat ændringsforslag til de gældende udgiftslofter for 2017-19 samt revideret lovforslag om udgiftslofter for 2020. I forlængelse af de indgåede aftaler er lovforslagene justeret, så udgiftslofterne afspejler de indgåede aftaler om afskaffelsen af PSO og finansloven for 2017. Udgiftslofterne bringes dermed tilbage i tråd med et mellemfristet forløb med balance i 2020.

I forlængelse heraf tager korrektionerne afsæt i udgiftslofterne på finanslovsforslaget for 2017, der er baseret på det mellemfristede grundforløb uden nye tiltag fra august 2016.

Ændringsforslagene til lovforslaget om ændrede udgiftslofter for 2017-2019 samt lovforslaget om det nye fjerdeår (2020) afspejler virkningerne af de konkrete initiativer i Aftaler om finansloven for 2017, Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften samt øvrige initiativer, således at de økonomiske konsekvenser af initiativerne afspejles i udgiftslofterne for staten i 2017-2020. Ændringsforslagene afspejler således de konkrete initiativer i de politisk vedtagne aftaler, og ikke regeringens samlede politiske ambitioner i regeringsgrundlaget.

De endelige statslige udgiftslofter for 2017-2020 på finansloven for 2017 med korrektioner som følge af ændringsforslagene fremgår af *tabel 1*.

Tabel 1**Udgiftslofter for 2017-2020 på FL17**

	2017	2018	2019	2020
Delloftet for driftsudgifter på FFL17 (mia. kr., 2017-pl)	189,8	197,5	201,5	203,9
Korrektioner af delloft for driftsudgifter i alt (mio. kr.)	-3.520,7	-2.255,0	-1.501,8	-961,3
Korrektioner som følge af initiativer på ÆF17	-1.849,7	-823,9	-759,4	-605,9
Korrektioner som følge af Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften	-226,2	487,0	799,7	409,2
Øvrige korrektioner	-1.444,9	-1.918,1	-1.542,0	-764,6
Nyt delloft for driftsudgifter (mia. kr., 2017-pl)	186,3	195,3	200,0	202,9
Delloft for indkomstoverførsler på FFL17 (mia. kr., 2017-pl)	262,0	258,9	256,9	253,9
Korrektioner af delloft for indkomstoverførsler i alt (mio. kr.)	239,7	16,3	71,6	151,9
Korrektioner som følge af initiativer på ÆF17	239,7	383,6	460,5	558,2
Korrektioner som følge af Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften	0,0	-367,3	-388,9	-406,3
Nyt delloft for indkomstoverførsler afrundet (mia. kr., 2017-pl)	262,2	258,9	257,0	254,1

Anm.: Der er foretaget afrundinger.

Korrektioner som følge af initiativer på ÆF17

Med ændringsforslagene foreslås delloftet for driftsudgifter justeret svarende til den samlede nettovirkning uden for delloftet for driftsudgifter. Det svarer til, at delloftet for driftsudgifter nedjusteres med samlet set 1.849,7 mio. kr. i 2017, 823,9 mio. kr. i 2018, 759,4 mio. kr. i 2019 og 605,9 mio. kr. i 2020 i forhold til udgiftslofterne på finanslovsforslaget for 2017.

Samtidigt opjusteres delloftet for indkomstoverførsler svarende til den samlede virkning af diskretionære tiltag under delloftet for indkomstoverførsler. Det svarer til, at delloftet for indkomstoverførsler opjusteres med samlet set 239,8 mio. kr. i 2017, 383,6 mio. kr. i 2018, 460,5 mio. kr. i 2019 og 558,2 mio. kr. i 2020, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Korrektioner af udgiftslofter som følge af initiativer på ÆF17

<i>Mio. kr., 2017-pl</i>	2017	2018	2019	2020
Statsligt delloft for driftsudgifter				
Korrektioner som følge af initiativer på ÆF17	-1.849,7	-823,9	-759,4	-605,9
Bedre ældremaal	-425,0	-	-	-
Udvidelse af E45	-114,3	-129,7	-181,6	-93,4
Pulje til øget tilgængelighed for personer med handicap	-50,0	-	-	-
Nominel fastfrysning af grundskylden for alle ejendomme i 2017	-550,0	-480,0	-410,0	-400,0
Nedsættelse af registreringsafgiften	-250,0	-250,0	-225,0	-225,0
Annullering af budgetregulering vedr. boligydelse	-200,0	-300,0	-370,0	-480,0
Beskyttelse af jødiske lokationer	-34,6	-	-	-
Apparatur til diagnose og behandling (Kræftplan IV)	-190,0	-200,0	-110,0	-
En moderne jernbane	-8,5	-52,8	-52,8	-
Let adgang til Vejen Øst	-0,9	-10,0	-2,9	-
Øget fleksibilitet i barselsreglerne for selvstændige	-5,0	-10,0	-10,0	-10,0
Aftale om udmøntning af satspuljen for 2017	-41,5	-1,5	-0,8	-
SU til politikadetter og øget optag på Politiskolen	-12,3	-7,7	-5,3	-5,3
Øget støtte til repatriering for udlændinge	-2,6	-5,1	-7,7	-10,2
Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser	-3,8	-4,6	-10,8	-9,5
Harmonisering af produktionsskoleydelse	-11,2	-22,5	-22,5	-22,5
Ændret styresignal for moms	650,0	650,0	650,0	650,0
Midlertidig nedjustering	-600,0	-	-	-
Statsligt delloft for indkomstoverførsler				
Korrektioner som følge af initiativer på ÆF17	239,7	383,6	460,5	558,2
Annullering af budgetregulering vedr. boligydelse	200,0	300,0	370,0	480,0
Øget fleksibilitet i barselsreglerne for selvstændige	10,6	21,2	21,2	21,2
Aftale om udmøntning af satspuljen for 2017	0,6	0,6	0,3	-
SU til politikadetter og øget optag på Politiskolen	12,3	7,7	5,3	5,3
Øget støtte til repatriering for udlændinge	2,6	5,1	7,7	10,2
Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser	-5,0	11,7	18,7	4,2
Harmonisering af produktionsskoleydelse	18,6	37,3	37,3	37,3
Virkninger uden for loft	1.010,0	440,3	298,9	47,7
Bedre ældremaal	425,0	-	-	-

Udvidelse af E45	114,3	129,7	181,6	93,4
Pulje til øget tilgængelighed for personer med handicap	50,0	-	-	-
Nominel fastfrysning af grundskylden for alle ejendomme i 2017	550,0	480,0	410,0	400,0
Nedsættelse af registreringsafgiften	250,0	250,0	225,0	225,0
Beskyttelse af jødiske lokationer	34,6	-	-	-
Apparatur til diagnose og behandling (Kræftplan IV)	190,0	200,0	110,0	-
En moderne jernbane	8,5	52,8	52,8	-
Let adgang til Vejen Øst	0,9	10,0	2,9	-
Øget fleksibilitet i barselsreglerne for selvstændige	-5,6	-11,2	-11,2	-11,2
Aftale om udmøntning af satspuljen for 2017	40,9	0,9	0,5	-
Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser	8,8	-7,1	-7,9	5,3
Harmonisering af produktionsskoleydelse	-7,4	-14,8	-14,8	-14,8
Ændret styresignal for moms	-650,0	-650,0	-650,0	-650,0

I forbindelse med etablering af en pulje målrettet bedre ældrepleje justeres delloftet for driftsudgifter med 425,0 mio. kr. i 2017.

I forbindelse med initiativet om at udvide motorvej E45 nedjusteres delloftet for driftsudgifter med 114,3 mio. kr. i 2017, 129,7 mio. kr. i 2018, 181,6 mio. kr. i 2019 og 93,4 mio. kr. i 2020.

I forbindelse med etablering af en pulje til forbedring af tilgængeligheden for personer med handicap nedjusteres delloftet for driftsudgifter med 50,0 mio. kr. i 2017.

I forbindelse med initiativet om nominel fastfrysning af grundskylden for alle ejendomme i 2017 nedjusteres delloftet for driftsudgifter med saldoeffekten på 550,0 mio. kr. i 2017, 480,0 mio. kr. i 2018, 410,0 mio. kr. i 2019 og 400,0 mio. kr. i 2020.

I forbindelse med nedsættelsen af registreringsafgiften nedjusteres delloftet for driftsudgifter med saldoeffekten på 250,0 mio. kr. i 2017 og 2018 samt 225,0 mio. kr. i 2019 og 2020.

I forbindelse med annullering af budgetreguleringen vedrørende boligydelsen nedjusteres delloftet for driftsudgifter med saldoeffekten på 200,0 mio. kr. i 2017, 300,0 mio. kr. i 2018, 370,0 mio. kr. i 2019 og 480,0 mio. kr. i 2020. Samtidig justeres delloftet for indkomstoverskud med 200,0 mio. kr. i 2017, 300,0 mio. kr. i 2018, 370,0 mio. kr. i 2019 og 480,0 mio. kr. i 2020.

I forbindelse med afsætning af midler til at forbedre den fysiske sikkerhed ved bygninger mv., som primært benyttes af det jødiske mindretal nedjusteres delloftet for driftsudgifter med 34,6 mio. kr. i 2017.

I forbindelse med indkøb af nyt apparatur til diagnose og behandling af borgere med kræft som del af Kræftplan IV nedjusteres delloftet for driftsudgifter med 190,0 mio. kr. i 2017, 200,0 mio. kr. i 2018 og 110,0 mio. kr. i 2019.

I forbindelse med afsættelsen af den af togfondspartierne forudsatte ramme på 114 mio. kr. til hastighedsopgraderingen af Hobro-Aalborg nedjusteres delloftet for driftsudgifter med 8,5 mio. kr. i 2017 samt 52,8 mio. kr. i 2018 og 2019.

I forbindelse med etablering af vestvendte ramper ved Esbjergmotorvejen (let adgang til Vejen Øst) nedjusteres delloftet for driftsudgifter med på 0,9 mio. kr. i 2017, 10,0 mio. kr. i 2018 og 2,9 mio. kr. i 2019.

I forbindelse med initiativet om mere fleksible barselsregler for selvstændige nedjusteres delloftet for driftsudgifter med saldoeffekten på 5,0 mio. kr. i 2017 og 10 mio. kr. i 2018-2020. Samtidig opjusteres delloftet for indkomstoverførsler med 10,6 mio. kr. i 2017 og 21,2 mio. i 2018-2020.

I forbindelse med Aftale om udmøntning af satspuljen for 2017 nedjusteres delloftet for driftsudgifter med 41,5 mio. kr. i 2017, 1,5 mio. kr. i 2018 og 0,8 mio. kr. i 2019. Samtidig opjusteres delloftet for indkomstoverførsler med 0,6 mio. kr. i 2017, 0,6 mio. kr. i 2018 og 0,3 mio. kr. i 2019.

I forbindelse med udgifter til statens uddannelsesstøtte (SU) som følge af øget optag på Politiskolen og etablering af uddannelsen til politikadetter nedjusteres delloftet for driftsudgifter med 12,3 mio. kr. i 2017, 7,7 mio. kr. i 2018 og 5,3 mio. kr. i 2019-2020. Samtidig opjusteres delloftet for indkomstoverførsler med 12,3 mio. kr. i 2017, 7,7 mio. kr. i 2018 og 5,3 mio. kr. i 2019-2020.

I forbindelse med initiativet om øget støtte til repatriering for udlændinge nedjusteres delloftet for driftsudgifter med 2,6 mio. kr. i 2017, 5,1 mio. kr. i 2018, 7,7 mio. kr. i 2019 og 10,2 mio. kr. i 2020. Samtidig opjusteres delloftet for indkomstoverførsler med 2,6 mio. kr. i 2017, 5,1 mio. kr. i 2018, 7,7 mio. kr. i 2019 og 10,2 mio. kr. i 2020.

I forbindelse med Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser nedjusteres delloftet for driftsudgifter med 3,8 mio. kr. i 2017, 4,6 mio. kr. i 2018, 10,8 mio. kr. i 2019 og 9,5 mio. kr. i 2020. Samtidig nedjusteres delloftet for indkomstoverførsler med 5,0 mio. kr. i 2017 og opjusteres med 11,7 mio. kr. i 2018, 18,7 mio. kr. i 2019 og 4,2 mio. kr. i 2020.

I forbindelse med harmonisering af produktionsskoleydelsen til et SU-lignende niveau nedjusteres delloftet for driftsudgifter med saldoeffekten ift. det indbudgetterede på finanslovsforslaget for 2017 på 11,2 mio. kr. i 2017 og 22,5 mio. kr. i 2018-2020. Samtidig opjusteres delloftet for indkomstoverførsler med 18,6 mio. kr. i 2018 og 37,3 mio. kr. i 2018-2020.

SKAT har – i forlængelse af en EU-dom - udsendt et nyt styresignal for anvendelse af momsloven, der betyder at flere statslige tilskud underlægges momsloven. Det forventes på denne baggrund, at andelen af udgifter købsmoms, der kan fradrages hos SKAT, vil falde. Dermed øges de statslige indtægter fra moms. Omlægningen betyder samtidig, at de statslige udgifter til refusion af købsmoms, der er omfattet af det statslige delloft for driftsudgifter, øges tilsvarende. Omlægningen er således er neutral for den offentlige saldo, idet de statslige omkostninger alene flyttes fra indtægtssiden til udgiftssiden. I forlængelse heraf opjusteres delloftet for driftsudgifter med 650 mio. kr. årligt fra 2017-2020.

I forbindelse med finanslovsforslaget for 2017 blev udgifterne under det statslige delloft for driftsudgifter budgetteret lavere end det daværende udgiftsloft, for sikre en margin til budgetlovens grænse for underskuddet på den strukturelle saldo, *jf. Økonomisk redegørelse, august 2016*. For at sikre, at udgiftslofterne understøtter det aktuelle saldoscøn, er der foretaget en nedjustering af delloftet for driftsudgifter, på 600 mio. kr. i 2017.

Korrektioner som følge af Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften

Med Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften afvikles PSO-afgiften gradvist fra 2017 med fuld udfasning i 2022. PSO-udgifterne flyttes tilsvarende gradvist til finansloven fra 2017, med fuld indfasning i 2022.

Med aftalen finansieres endvidere en reserve på 700 mio. kr. i 2018, 900 mio. kr. i 2019 og 800 mio. kr. i 2020 til finansiering af de administrative merudgifter i forbindelse med et nyt ejendomsvurderingssystem.

I den forbindelse nedjusteres delloftet for driftsudgifter svarende til direkte budgetterede virkning under delloftet for driftsudgifter og den strukturelle virkning på de offentlige finanser på samlet set 226,2 mio. kr. i 2017 samt opjusteret med 487,0 mio. kr. i 2018, 799,7 mio. kr. i 2019 og 409,2 mio. kr. i 2020.

Samtidig nedjusteres delloftet for indkomstoverførsler med 367,3 mio. kr. i 2018, 388,9 mio. kr. i 2019 og 406,3 mio. kr. i 2020, *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Korrektioner af udgiftslofter som følge af Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften (inkl. reserve til ejendomsvurderinger)

<i>Mio. kr., 2017-pl</i>	2017	2018	2019	2020
Statsligt delloft for driftsudgifter	-226,2	487,0	799,7	409,2
Statsligt delloft for indkomstoverførsler	-	-367,3	-388,9	-406,3
Virksomheder uden for loft	157,4	-147,2	-492,9	-14,0

Det bemærkes, at dele af PSO-udgifterne på finansloven afholdes uden for loft, således at det statslige delloft for driftsudgifter ikke omfatter udgifter, der er fastsat i medfør af enten lov om fremme af vedvarende energi eller lov om elforsyning og opført på finanslovens § 29.25.10. Udgifter til el-PSO eller § 29.25.12. Tilskud til vedvarende energi, *jf. Bekendtgørelse nr. 1525 af 8. december 2016*.

Øvrige korrektioner

Med ændringsforslagene justeres delloftet for driftsudgifter svarende til den samlede netto-virkning uden for delloftet for driftsudgifter af en række øvrige korrektioner. Det svarer til, at delloftet for driftsudgifter nedjusteres med samlet set 1.449,9 mio. kr. i 2017, 1.918,1 mio. kr. i 2018, 1.542,0 mio. kr. i 2019 og 764,6 mio. kr. i 2020 i forhold til udgiftslofterne på finanslovsforslaget for 2017, *jf. tabel 4*.

Tabel 4**Øvrige korrektioner**

<i>Mio. kr., 2017-pl</i>	2017	2018	2019	2020
Statsligt delloft for driftsudgifter				
Øvrige korrektioner	-1.444,9	-1.918,1	-1.542,0	-764,6
Placering af grundtilskud uden for loft	-1.444,9	-1.318,1	-842,0	-764,6
Forbedrede rammevilkår for generationsskift af familieejede virksomheder	-	-600,0	-700,0	-
Virkninger uden for loft	1.444,9	1.918,1	1.542,0	764,6
Placering af grundtilskud uden for loft	1.444,9	1.318,1	842,0	764,6
Forbedrede rammevilkår for generationsskift af familieejede virksomheder	-	600,0	700,0	-

Korrektion som følge af ændret placering af grundtilskud til kommuner

Det er Finansministeriets vurdering, at grundtilskud til kommuner i henhold til budgetlovens § 9, stk. 3, bør være placeret uden for loft. Det fremgår af budgetlovens § 9, stk. 3, at "... *det statslige delloft for driftsudgifter omfatter ikke udgifter til bloktilskud, budgetgaranti, beskæftigelsestilskud og tilknyttede puljer og tilskud til kommunerne*".

Det er Finansministeriets vurdering, at der med grundtilskuddet til kommuner er tale om et tilskud til kommunerne i tilknytning til bloktilskuddet. Grundtilskuddet til kommunerne afholdes på den baggrund uden for loft fra 2016 og frem. Placeringen af grundtilskuddet uden for loft i 2016 vil blive afspejlet i dokumentationsnotatet for administrative korrektioner af de gældende udgiftslofterne ifm. forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2016.

Der er tale om en teknisk justering, der ikke påvirker de samlede disponeringsmuligheder i den offentlige økonomi.

I forlængelse heraf nedjusteres det statslige delloft for driftsudgifter med 1.449,9 mio. kr. i 2017, 1.318,1 mio. kr. i 2018, 842,0 mio. kr. i 2019 og 764,6 mio. kr. i 2020, svarende til de budgetterede udgifter til grundtilskud til kommunerne på finansloven for 2017, *jf. tabel 4*.

Korrektion som følge af forbedrede rammevilkår for generationsskifte af familieejede virksomheder

I forbindelse med Aftale om finansloven for 2016 blev der afsat en ramme til bedre vilkår ved generationsskifte i familieejede virksomheder. På den baggrund nedjusteres delloftet for driftsudgifter med saldoeffekten på 600 mio. kr. i 2018 og 700 mio. kr. i 2019. Aftalevirkningen er afspejlet i den mellemfristede fremskrivning, og indgår således allerede i udgiftslofterne for 2020.

Bilag 2. Indtægter og udgifter

2.1 Statens indtægter

Af bilagstabel 2.1 fremgår de budgetteringsforudsætninger, der ligger til grund for de skønnede indtægter i 2016 og 2017. I forhold til vurderingen i august er skønnet for realvæksten i BNP nedjusteret med knap 0,5 pct.-point i 2016. Væksten i privatforbruget i 2016 er omtrent uændret.

I 2017 er skønnet for væksten i BNP omtrent uændret i forhold til augustvurderingen, mens skønnet for væksten i privatforbruget er opjusteret med 0,2 pct.-point.

Bilagstabel 2.1
Budgetteringsforudsætninger 2016-2017

	2016			2017		
	August	Dec.	Ændr.	August	Dec.	Ændr.
BNP, realvækst i pct.	0,9	0,8	0,0	1,5	1,5	0,0
Privatforbrug, realvækst i pct.	1,9	1,9	0,0	1,6	1,8	0,2
Heraf bilkøb	8,5	4,5	-4,0	5,0	5,0	0,0
Forbrugerpriser, vækst i pct.	0,5	0,2	-0,3	1,4	1,2	-0,3
Momsgrundlag, vækst i pct.	1,8	3,2	1,4	3,7	3,9	0,2
Timeløn for LO/DA-arbejder, vækst i pct.	2,1	2,2	0,1	2,5	2,5	0,0
Ledighed, 1.000 personer	91,0	90,0	-1,0	86,6	86,6	0,0
Beskæftigelse, 1.000 personer	2.744	2.780	36,0	2.767	2.809	42,0
Udskrivningsgrundlag, bundskat, mia. kr.	1.102	1.098	-4,5	1.137	1.135	-2,4
Udskrivningsgrundlag, arbejdsmarkedsbidrag, mia. kr.	1.149	1.153	3,5	1.186	1.191	4,6
Oliepris, kroner pr. tønde	289	289	-0,6	355	350	-5,5

2.2 Statens udgifter

Af bilagstabel 2.2 fremgår en detaljeret oversigt over de på finansloven for 2017 budgetterede udgifter under det statslige delloft for driftsudgifter i 2017.

Bilagstabel 2.2**Statens driftsudgifter, tilskud og overførsler til udlandet i 2017 (loftsbelagte)**

	FL17
Mia. kr., årets priser	
Undervisning og folkeoplysning	31,1
Videregående uddannelser, forskning mv.	29,8
Forsvaret, hjemmeværnet og beredskab	19,1
Moms- og BNI-bidrag til EU	16,7
Justitsområdet	16,4
Udviklingsbistand på Udenrigsministeriets område	10,0
Transportområdet, herunder veje, jernbaner og kollektiv trafik	8,3
Socialområdet, udlændinge og integration	6,9
Købsmomsreserve	7,9
Miljø, natur, klima, energi og fødevarer	6,7
Kulturområdet samt kirke	5,8
Skatteområdet	6,7
Tilskud til Grønland og Færøerne	4,4
Sundheds- og Ældreområdet	4,6
Udenrigstjenesten, internationale organisationer mv.	2,5
Beskæftigelsesområdet	2,2
Erhvervs- og vækstområdet	1,4
Indsatser vedr. by, bolig og landdistrikter	0,5
Reserver på § 35	3,1
Resterende driftsudgifter, tilskud og overførsler til udlandet	2,1
Udgifter under deloftet for driftsudgifter i alt	186,2

Af bilagstabel 2.3 fremgår en detaljeret oversigt over de på finansloven for 2017 budgetterede udgifter under det statslige deloft for indkomstoverførsler i 2017.

Bilagstabel 2.3**Statens udgifter til indkomstoverførsler i 2017 (loftsbelagte)**

	FL17
Mia. kr., årets priser	
Folkepension	132,2
Tjenestemandspensioner	23,9
SU-stipendier	20,8
Førtidspension mv.	18,8
Børnefamilieydelse	14,7
Efterløn	13,8
Barseldagpenge	10,3
Boligstøtte	10,1
Fleksjob og ledighedsydelse mv.	8,1
Sygedagpenge	4,6
Udlændinge- og integrationsområdet	3,2
Børnetilskud mv.	3,1
Ressourceforløbsydelse	1,2
Driftsudgifter ved aktivering	0,9
Befordring, godtgørelse og elevstøtte/skoleydelse mv.	0,9
Personlige tillæg og varmetillæg	0,8
Forsørgelse i hjemmet af børn med nedsat funktionsevne	0,8
Seniorjob	0,5
Jobrotation	0,4
Overførsel fra den sociale pensionsfond	-13,3
Resterende indkomstoverførsler under deloftet for indkomstoverførsler	2,0
Udgifter under deloftet for indkomstoverførsler i alt	257,9

fm.dk